№. 128. w Srodę dnia 5. Czerwca 1850.

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO.

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornéj W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamieński.

Poznań, d. 4. Czerwca. — Od przeszłego czwartku odbywają się tu procesye bożocielskie. Pierwsza około tumu w czwartek, druga i trzecia na rynku starym w niedzielę, czwarta w poniedziałek około kościoła Stego Marcina, przez ulicę Sto Marcinską, plac przed hotelem wiedeńskim w kierunku ulicy piekarskiéj, a z tąd do kościoła. Dziś odbędzie się około kościoła Sto Wojcieskiego, jutro około kościoła Stéj Małgorzaty, a w czwartek zakończy procesya z fary do Bożego ciała. Dotychczasowym sprzyjała pogoda, natłok ludu wielki, spokojność nigdzie nie zakłócona.

Królewiec, d. 28. Maja. — Dzisiajsza królewska gazeta donosi co następuje: na dniu 30. Kwietnia wezwany został redaktor téj gazety przez sąd tutajszy miejski, aby wymienił autora artykułu zamieszczonego z zeszłym roku w téj gazecie pod tytułem: w dniu 3. Listopada, — i wydał jego manuskrypt. Ponieważ prokurator bliżéj nieoznaczył, co w tym artykule uważa za karogodne, przeto redaktor niechciał dać odpowiedzi dopóty, dopóki mu niebędzie wymieniony przedmiot skargi w ogólności, a karogodność miejsca szczególowa w artykule. Równie niechciał wydać manuskryptu i żądał, aby mu pokazano miejsce w prawie, które pozwala na takie postępowanie. Dziś popołudniu nagle odwiedzili dwaj urzędnicy sądu redaktora w jego pomieszkaniu i przetrząsnęli jego papiery, szukając rękopisu. — Urzędnicy nieznaleźli rękopisu. Urzędnicy kryminalnéj deputacyi udali się następnie do pomieszkania wydawcy i przetrząsnęli jego papiery, chociaż zaręczał, że papiery redakcyjne u niego się nie znajdują. Ale i tu usiłowania urzędników okazały się bez skutku.

Wrocław, d. 1. Czerwca. — Dziś ogłoszono wyroki obwinionym o powstanie Majowe. Przeciw Schlehanowi brzmi na lat 5 i 9 miesięcy w oddziale karnym i pod dozór policyjny na tyleż lat i miesięcy. Przeciw Semrau 5 lat fortecy, utrata kokardy i dozór policyjny. Przeciw Elsnerowi dwa lata fortecy i oddalenie z urzędowania. Przeciw Kassirerowi 3 lata fortecy i utrata kokardy. Przeciw innym oskarżonym brzmią wyroki na lat 8 w domach poprawy aż do 6 tygodni więzienia.

Czytamy w Gazecie Augsburskiéj następny artykuł: Gdzie są Niemcy? Zniknęłyż na zawsze jako polityczna jedność z mappy i teatru świata. Czy one teraz są w Berlinie lub Frankfurcie. Czyż w końcu utrzyma się ten niezdecydowany dualizm i tak długo wegetować będzie, że inne państwa niemieckie aż do imienia w Austryi i Prusiech przepadną. Nieudały się wszystkie dotąd projektowane formy dla naczelnego kierunku spraw niemieckich. Cesarstwo było niepodobném, trójca przepadła oporem Prus, 4ry głosy hanowerskiego projektu nie znalazły żadnego echa, jak również pięć głosów przez Austryą i Bawaryą wniesionych; siedem głosów i grup Pruskich z miesiąca Czerwca 1848 zginęły dla oporu Wirtembergu, który je odrzucił, a kiedy je nareszcie przyjął, już ich Prusy znowu niechciały; 17 głosów rzeszy i 69 zgromadzenia in pleno odepchnęły Prusy; siedem umowy Munichskiéj nieprzyjęły także Prusy, bo nigdy nie przystaną, aby dwa wielkie mocarstwa mogły być przegłosowane przez resztę pomniejszych; 11 głosów pruskiego projektu zginęły oporem pośrednich rządów. Możnaby nieledwie powiedzieć, że zasada naszego systemu liczbowego niewystarcza na przyznanie każdemu mocarstwu żądanego przezeń lub należnego mu udziału we władzy wykonawczéj i prawodawczéj rzeszy. — Teraz wyszedł nareszcie projekt, mający głównie Prusy na względzie, a przez Austryą i Bawaryą znowu podany. Ma to być dziewięć głosów w siedmiu oddziałach a opiera się na zasadzie: że jeźli w jakiejkolwiek sprawie niemieckiéj dwa wielkie państwa niemieckie głosują, potrzebują tylko zyskać jednego, aby ściągnąć przewagę na swoję stronę. Według tego Austrya ma mieć dwa głosy, Prusy dwa, Bawarya jeden, Saxonia z księstwami saskiemi: Anhaltskim, Reus i Szwarcburskiemi razem jeden, Wirtemberg, Badeńskie, Luksemburg z Limburgiem i Lichtensteinem także jeden, Hanower, Oldenburg, oba Meklemburgi z Holsztynem z Lauenburgiem, obydwoma Lippe i miastami hanzeatyckiemi także jeden, obie Hessye z Hamburgiem, Nassawem, Waldeckiem, Frankfurtem jeden. Wprawdzie podział ten utworzono przypadkowo dla układu tymczasowéj władzy wykonawczéj, ale ze względu na stanowcze ukonstytuowanie téjże władzy, możnaby go uważać ze wszech stron jako sprawiedliwy i korzystny. — Prusy niemogą się więcéj skarżyć, że jakto było w umowie niemieckiéj stają na równi z obiema Hessyami, nie mogą się użalać, że w związku państw z ich krzywdą przyjęto zasadę równości i owszem jest wielkie prawdopodobieństwo, że w praktycznych kwestyach całych Niemiec przyciągną do siebie pojedyńcze cząstki pojedyńczych ułamków kuryj państwowych, chociażby te dotykały spraw handlowych i celnych albo przedmiotów zagranicznéj polityki, gdyż większość tych ułomków przypada na północne i środkowe Niemcy i choćby Austrya, Bawarya i Wirtemberg z swojém gronem głosowały wspólnie, to mają dopiero cztery głosy, kiedy reszta ma ich pięć. Wszakże mimo to według tego projektu uznaną została zasada równości a zarazem podporządkowania pomniejszych państw i połączenia tychże warunkiem historycznych tradycyj, jeograficznego połączenia i wspólnych interesów, tak że północ z Hanza jest dla siebie osobną całością, związek celny podobnież osobną całością, a z przeważną liczbą głosów i znowu Austrya osobną. Czyż Prusy przeszkodzą znowu połączeniu się Niemiec? Czy dla swoich wojskowych konwencyi? czy też iż sądzą, że owa unia jest czynem dokonanym? czy zgodzą się na podany środek? —

Obaczymy. Wszakżeż Prusy w związku z rozbitkami jednéj całości, za jéj reprezentanta uważać się nie zechcą.

Królestwo polskie.

Warszawa, 1. Czerwca. Onegdajszy dzień najjaśniejszy pan w towarzystwie J. C. W. w. księcia Cesarzewicza, następcy tronu, JJ. KK. WW księcia Pruskiego, i księcia Karóla Fryderyka pruskiego, niemniéj JO. księcia Namiestnika królestwa, oraz licznych znakomitych gości, raczył przepędzić w Skierniewicach. Przed południem najjaśniejszy monarcha i dostojni goście udali się pociągiem nadzwyczajnym ze Skierniewic do Łowicza, gdzie J. C. K. Mość raczył odbyć przegląd zebranych tam wojsk. Za powrotem do Skierniewic daną była w wielkiéj sali foxalu Skierniewickiego, wspaniała uczta, w czasie któréj sprowadzona z Warszawy orkiestra teatru wielkiego, wykonywała różne dzieła muzyczne pod dyrekcyą Józefa Stefaniego. — Oddzielne pociągi na kolei żelaznéj kilkakrotnie kursując pomiędzy Warszawą a Skierniewicami, przewoziły mnóstwo osób, dążących pomimo wątpliwéj pogody do tego rozkosznego ustronia. Po całym ogrodzie rozsiała się publiczność, używając przechadzek. Za nadejściem wieczoru zajaśniała świetna illuminacya. Cała przestrzeń gmachu stacyi kolei żelaznéj, od strony ogrodu, pokrytą została tysiącem świateł. Jakby pozazdrościwszy téj okazałości, równymże blaskiem odpowiedział i ogród. Długie trawniki zabłysły tu i owdzie różnobarwnym płomykiem, stanowiąc ognisty poziom; cała sadzawka okolona pasmem świateł, z pośrodka któréj biła kilko-promienna fontanna, przedstawiała uroczy widok, a nad jéj brzegiem jak i w innych punktach ogrodu widać było bukiety różnokolorowemi jaśniejące ogniami. Pomiędzy drzewami świeciły kołyszące się ogniki. Przed frontem pałacu Skierniewickiego jaśniał portyk płomienny, odbijając się iskrzącą łuną w wodach wytryskującéj olbrzymiéj fontanny. Mur światła grodził ten obraz uroczy. Przez cały wieczór orkiestra teatralna, umieszczona w altanie ogrodowéj, wykonywając to Polkę militarną, to tańce perskie i hiszpańskie, to nakoniec Uwertury, rozlewała harmonijne dźwięki, którym z gęstwiny wtorowały rozkoszne głosy wiosennych śpiewaków. Około godz. 10. wieczorem zaczęły wracać do Warszawy pociągi, a wczoraj o godzinie w pół do 4téj z rana przybył także i ostatni, któremu srebrzysty księżyc w ciągu drogi przyświecał. (Kur. warsz.)

Książe Fryderyk Następca Tronu Pruskiego dziś rano, a Książe Karol Fryderyk, wczoraj wieczorem, wyjechali do St. Petersburga.

Książe Felix Schwarzenberg, feldm. por., prezes rady ministrów i minister spraw zagranicznych Cesarstwa austryackiego, odjechał do Wiednia.

Rada Administracyjna Królestwa, dozwoliła, na prośbę Księdza Benjamina Ex-Prowincjała Zakonu XX. Kapucynów, zbierania dobrowolnych składek przez ciąg roku jednego, w całym kraju, na reperacye zbudowań klasztornych i Kościoła w dobrach Lęd, w Powiecie Konińskim położonych, do wysokości summy rub. sr. 14,000. (Gaz. war.)

Szlezwig i Holsztyn.

Według ostatnich doniesień dzienników niemieckich potwierdza się wiadomość, że stanęła umowa pomiędzy Rosyą i Anglią, na co i Francya zezwala, iż w razie wybuchu wojny pomiędzy Szleswikiem a Danią, »Rosya wkroczy do Szleswiku prawem interwencyi«. Układy te zawarto w Londynie, a lord Wynn przybył z Londynu do Kopenhagi, aby rząd duński wezwać do zgromadzenia także na powyższą umowę. — Dziennik Kjoebenhavenposten, który te wiadomości zamieścił, wątpi jednakże, czy rząd duński zgodzi się na propozycyą Rosyi i Anglii.

Wśród ciągłych układów dyplomatycznych dla załatwienia kwestyi szleswickiéj, przygotowują się tymczasem obie strony do boju, aby, gdy wszystkie traktaty pośredniczących mocarstw nie znajdą przyjęcia również w Danii jak u Szleswiczan, sprawę ową rozstrzygnąć ostatecznie orężem.

Deutsche Reform donosi, że jen. Willisen wielką rozwija czynność w przysposobieniach wojennych; dyslokuje w obu księstwach załogi, armuje fortece, i sprowadza z różnych państw niemieckich zdatnych oficerów dla armii szleswickiéj. Aby to ostatnie prędzéj i skuteczniéj załatwić, wydała »komenda jeneralna wojsk szleswickich« następujące ogłoszenie publiczne.

»Dla usunienia wszelkich wątpliwości i złego rozumienia, oznajmia komenda jeneralna niniejszém, że oficerowie niemieccy wszelkiéj broni znajdą przyjęcie w armii szleswickiéj, skoro wykażą świadectwami swoje dotychczasowe stosunki służbowe, zachowanie się i zdatność. Zwracamy jeszcze uwagę na to, że oficerowie sztabowi i od inżynieryi, pod bardzo korzystnemi warunkami znajdą tu pomieszczenie«.

Kiel, dnia 27. Maja 1850.

Podczas, gdy w Szleswiku takie czynią przygotowania, ściągają i Duńczycy znaczne posiłki wojskowe na wyspę Jütlandyą i zbroją okręty liniowe.

Staatsanzeiger pruski daléj powiada, iż wojska szwedzkie okupacyjne w Szleswiku odebrały rozkaz przygotowania się do wymarszu.

Nareszcie podaje doniesienie z Flensburga, że okręt duński wojenny zarzucił kotwicę w porcie flensburskim przy Bockholm, i że do Flensburga ściągają się wojska neutralne, aby ztamtąd wsieść na okręty. Przybyła już artylerya norwegska z Apenrade i Hadersleben, a wkrótce reszta armii szwedzkiéj tutaj się zbierze.

Anglia.

Londyn, d. 28. Maja. — Na pociechę i wynagrodzenie za zerwanie serdecznego porozumienia z Francyą przybyło tu właśnie teraz szczególniejsze poselstwo, z królestwa Nepaul leżącego na ostatecznych krańcach Indyi wschodnich u stóp Himalai. Jest to kraj górzysty, któryby Szwajcaryą indyjską nazwać można, zamieszkały przez silne i mężne plemie, które niepodległość i wolność swoję wysoko ceni, a dotąd też przez żaden z owych rozmaitych ludów, które Indye zdobyły, podbity jeszcze niezostał. Religia ich jest bramińska jaknajsurowszéj reguły, a że u przodków ich wielu najuczeńszych braminów szukało schronienia przed prześladowaniem mahometanów, przeto w Indyach powszechnie Nepaul uważają za skarbiec najważniejszych i najrzadszych manuskryptów sanskryckich. Nepaul jest w Indyach państwem jedynem, które się tak pod względem zewnętrznym jak wewnętrznym niezawisłem od rządu angielskiego utrzymało, ograniczeniem jedynem, jakie mu przez układy położono, jest, że mu niewolno żadnego Anglika, Europejczyka lub Amerykanina przyjąć w służbę swoję bez zezwolenia rządu angielskiego, i że reprezentanta angielskiego w stolicy Katmandu przyjąć musi. Niesłychać jeszcze nic o tem, jaki właściwie cel poselstwa tego, zapewne podstawą jego jest życzenie, utrzymania nadal téj dla Nepaulczyków tak drogiéj niepodległości, a którą przez szerzenie się broni i dyplomacyi angielskiéj na wschodzie i zachodzie ich państwa uważaćby można za zagrożoną. Poseł, pierwszy minister w Nepaul, podobno przywiózł dla królowéj Wiktoryi nader bogate podarunki. — Czynności parlamentu dnia 27. Maja. Izba wyższa rozpoczęła znów po świętach posiedzenia swoje debatami nieuporządkowanemi o protekcyi. Markiz Salisbury powtórzył na nowo opowiadanie o upadaniu zarobkowości, braku zatrudnienia, ruinie rólników i poświęcaniu interessów powszechnych kraju. Hrabia Malmesbury uzupełnił tę jeremiadę. Hr. Grey zaś przytoczył na nowo swoje liczby i rzeczywiste dowody we względzie zadowólniającego położenia kraju, i nieupatrywał nigdzie téj nędzy, jaką mówcy poprzedni malowali. Do tego dodał szydząc, że wprawdzie protekcyoniści lubią wprowadzać rozmaite dyskussye względem ich lubego przedmiotu, ale strzegą się jakiékolwiek pewny wniosek uczynić. — Tem rozdrażniony lord Stanley powiedział: »naturalną jest rzeczą, że uczynię wniosek pewny, ale wybiorę do tego czas, który mi się będzie podobał. Po téj odpowiedzi lordowie się rozeszli. — W izbie niższéj zapowiedział Hume, że po wniesieniu dotyczącego sprawozdania poda do izby zapytanie, czyby niezmiernych kosztów nowych izb sejmowych nienależało oddać pod rozbiór i kontrolę władzy ustawodawczéj. Potem izba rozeszła się do wydziałów dla obradowania nad budżetem. Przedłożono wota dla pensyi ministrów i członków rady gabinetowéj. Forbes wnosił o zniżenie o 10 procent kwot tych, z powodu taniości przedmiotów żywności i biedy rólników. Pułkownik Thompson zbijał twierdzenie ostatnie. Sibthorp żąda, aby uchwalenie pensyi owych odłożyć, dopóki sprawozdanie komisyi wyznaczonéj do zbadania pensyi nienadejdzie; poczem kanclerz skarbu w swojem i kolegów swoich imieniu zapewniał, iż oni mimo obecnego wotum bez sprzeczki poddadzą się projektowi komissyi. Disraeli żalił się, że reformatorowie finansów zawsze z ministerstwem głosują, skoro z tegoż strony wyjdzie wniosek na ekonomikę i chłostał ich, że z owych świetnych obietnic, któremi oni w skutek wolnego handlu lud uszczęśliwić mieli, żadna się dotąd niespełniła. Na to odpowiedział Cobden, że naturalnie z nieufnością i niedowierzaniem występuje przeciw wnioskom, kto zniżanie cen najmu jako następstwo fałszywe przypuszcza; lecz wnioskowanie takowe niezgadza się z prawdą. Wnioskujący uznał za rzecz stósowniejszą, poprawkę swoję cofnąć, i nad wnioskiem pierwotnym głosowano. — Przy nastąpionéj dyskussyi względem kosztów ministerstwa zagranicznego, wprowadzono do mowy system paszportów do podróży, przy czem lord Palmerston nadmienił, że Francya nieprzeprowadziła powziętego od dawna zamiaru, aby znieść takowy zupełnie, i że teraz tak tam jakoteż w każdym innym kraju na stałym lądzie niema widoków, aby publiczność podróżująca od uciążliwości paszportowych uwolnioną została.

Francya.

Paryż, d. 30. Maja. — Wciąż obiegają pogłoski, że Anglia niezmiernie się zbroi na morzu, że przyjdzie do starcia na wodach morza śródziemnego i że nasza flota połączy się z flotami Rosyi i Austryi, jeżeli flota admirała Parker zagrozi Neapolowi. Pogłoski te zdają się być jednak nieuzasadnione, lubo świadczą o panującém nieporozymieniu pomiędzy Francyą i Anglią.

Z odkrytego przez policyą planu, mieli republikanie obrać miasto Beziers za środek powstania południowéj Francyi.

Mówią, że Michel z Bourges odczyta zgromadzeniu narodowemu protestacyą góry naprzeciw prawu reformy wyborów. Lagrange górał chce poprawkę podać do projektu tego, aby Francuzi uznani nowém prawem za niezdatnych do głosowania, także za niezdatnych do wojska uważani byli. Przeciw trzeciemu artykułowi projektu reformy wyborów głosowali, większa część górali (niektórzy wcale nie głosowali), wszyscy członkowie stronnictwa konstytucyjnego, czyli średnie stronnictwo i niektórzy radykalni legitymiści (Larochejacquelin, Laborde i t. d.). Wczorajsze przegłosowanie pozwala bliżéj oznaczyć liczbę głosujących według stronnictw. Jeżeli doliczymy do 410 wczorajszych głosów większości 30 — 40 głosów, które z wielu i różnych przyczyn nie mogły być oddane, otrzymamy ogólną większość 440 — 450, która według obrachunku Montalemberta także stanowiła o wyprawie rzymskiéj i prawie nauczania.

Wydawca dziennika Democratie pacifique Guillon skazany został wczoraj za artykuł podburzający na 8 miesięcy więzienia i zapłacenie 3000 franków kary.

Sąd wojenny skazał wczoraj żołnierza jednego z 17. pułku na śmierć z powodu podburzania żołnierzy do buntu, a współoskarżonego podoficera na rok więzienia.

L. Napoleon oświadczył przywódzcom większości uroczyście, że będzie nowe prawo wyborcze popierał i dla tém większéj manifestacyi zaprosi komisyą 17 na uroczystość na ten cel wyprawioną.

Lord Palmerston, jak mówią, pozostawił królowi greckiemu do wyboru, czyli przyjmie układ londyński lub ateński.

Drogą nadzwyczajną. Paryż d. 31. Maja wieczorem o godz. 8. Zgromadzenie narodowe na posiedzeniu dzisiejszém ukończyło rozprawy nad reformą prawa wyborów. Artykuły 9. (zawierający wyjątki) 10. (tajemnicę głosowań w wojsku), 11. (liczba głosów do wyboru dostateczna, jeżeli się z zapisanych $\frac{1}{4}$ stawiła), 12. (sześćmiesięczny termin na wybory uzupełniające), 13., 14. i 15. przyjęto. Całe zaś prawo przyjęto w końcu głosami 433 naprzeciw 241. Około 30 górali wcale nie głosowało. Stronnictwo to ogłosi protestacyą.

W przeszłéj nocy aresztowano mnóstwo osób, przetrząsano pomieszkania. Odkryto wiele dokumentów. Wczorajszéj nocy aresztowane osoby, w liczbie 45, są pełnomocnikami różnych stowarzyszeń rzemieślniczych. Rozporządzono śledztwo.

Wiele osób było dziś z rana w pałacu elizejskim, a między innymi i jenerał Lamoricière.

Poseł sardyński miał dziś z rana długą naradę w ministerstwie spraw zagranicznych.

Na wczorajszym wieczorze w pałacu elizejskim byli wszyscy przywódzy większości.

Sir Rob. Artley, urzędnik w ministerstwie spraw zagranicznych, przybył z depeszami do lorda Normanby w Paryżu.

Utrzymują, że prezydent rzeczypospolitéj w przyszłą sobotę wyjedzie do Compiegne i St. Quentin.

Arabowie zabili jen. Barral podczas jego wycieczki z armią afrykańską.

Wydawca Nationala skazany został przez sąd przysięgłych na rok więzienia i na karę pieniężną 3000 fr.

Zabrano dziennik Siecle, ponieważ zamieścił artykuł przeciw prezydentowi.

Mówią, że rząd przedłoży zgromadzeniu narodowemu prawo względem reorganizacyi sądów przysięgłych.

Według pogłoski przyjął lord Palmerston londyński układ w sprawie greckiéj.

Prefekt policyi Carlier rozciąga nadzór swój policyjny nawet na księży, donosi wielkiemu wikaryuszowi relacye, jakie ma od swoich agentów, o pojedyńczych księżach, których władza duchowna według tego napomina i karci. Gazety donoszą o kilku takich przypadkach. Głównie tu naturalnie chodzi o opinie republikańskie, które zdaniem prefekta policyi, nie zgadzają się z obowiązkami duchownemi.

Z Rzymu donoszą, że korpus welitów ma wynosić 5000 żołnierza i że plan całéj armii rzymskiéj potwierdzono.

W ł o c h y.

Rzym, d. 20. Maja. — Dziwią się ludzie, że mimo najsłuszniejszych nadziei uiszczenia jakiéjkolwiek reformy z motu proprio papieża z 12go Września r. 1849., po przeszło 5 miesięcznym powrocie jego świętobliwości nic się jeszcze nie pojawiło. Niech sobie tylko każdy przypomni, jak długo przed ukazaniem się motu proprio już takowe zapowiadano, oczekiwano, zaprzeczano i powątpiewano, nim się przecież nakoniec ukazało. Też same przyczyny, które wtedy pojawienie się jego wstrzymywały, wstrzymują i teraz zastósowanie zawartych w niem postanowień. Niezgody tlejące w dyplomacyi, która z dniem każdym nabiera cierpkości i niejedności, jakoteż różnica zdań w kolegium kardynalskiem stają głównie na przeszkodzie. Ostatnie podzieliło się teraz na dwa obozy nieprzyjazne, jeden z nich popierają dyplomaci Austryi, Rossyi i Bawaryi, a drugi Francya, Hiszpania i Sardynia. Stronnictwo reakcyjne, jak się zdaje, jest silniejsze, i jemu to przy pomocy sekretarza państwa Antonellego przypisać należy, że z nowéj, na normę motu proprio ukształconéj organizacyi, nic się dotąd nie pojawiło. Kardynał Antonelli ma wiele władzy nad papieżem samym, a ponieważ on odgraża, iż się cofnie, jeżeli według zdania jego nie będą postępować, przeto zapewne reakcya zwycięztwo odniesie. Przy sporze tym czy nie pomyślą trochę o kraju, w którym bieda, nieukontentowanie i rozpacz do najwyższego już stopnia dochodzi? — Korpus francuzki nie odebrał już więcéj rozkazu do dalszego zmniejszenia liczby pułków swoich. Znajduje się tu jeszcze 7 pułków piechoty i jeden pułk jazdy, dwa bataliony strzelców celnych, dwie bateryе artyleryi, kompania inżynierów i kompania robocza, w ogóle mało co nad 12,000 żołnierzy. Jenerał Gameau przyjechał, i wczoraj przedstawił mu się cały korpus oficerów francuzkich. — Papież zamianował komisyą w celu utworzenia korpusu welitów, składającego się z czterech szwadronów.

Turyn, dn. 24. Maja. — Wczoraj na posiedzeniu izby uchwalono zniesienie stępla dla dzienników miejscowych; artykuł osobny ustanawia zarazem zniżenie stępla od dzienników zagranicznych.

Przedmiot rozmowy powszechnéj stanowi teraz proces arcybiskupa turyńskiego, Franzoni, który się odbył dnia 23. pod przewodnictwem Massa Saluzzo przed sądem apelacyjnym. Skarga opiewała, że arcybiskup okólnikiem swoim z 18. Kwietnia podburzał do lekceważenia praw krajowych i nieposłuszeństwa takowym, którytо przypadek w 24. artykule praw prasy był przewidziany. Akta wykazują, że okólnik wzmiankowany został do druku podany i w niektórych gminach już publikowany. Ponieważ oskarżony ani przy przesłuchaniu nie chciał odpowiadać, ani uznać upoważnienia sądów przynależnych, przeto w nieobecności jego rzecz się toczyła. Władzę państwa reprezentował Persoglio, obronę oddano rzecznikowi ubogich Vigliani. Wywodził on, że obwiniony zamierzał okólnik za pomocą prasy, tylko w większéj liczbie egzemplarzy pozyskać, a nie ogłosić, że uchwały concylium trydenckiego wciąż jeszcze dla duchowieństwa mają znaczenie, a obwiniony znalazł się w przypadku, gdzie ustawy państwa z sumieniem jego zostawały w sprzeciwieństwie, co śledztwa sądowego nie przypuszcza. Prezes zebrał potem w krótkości treść oskarzenia i obrony dla łatwiejszego zrozumienia rzeczy. Przysięgli oddalili się na naradę, i po kwandransie przyszli znów na salę, gdzie przewodniczący oświadczył, iż obwiniony został jednogłośnie uznany za winnego. Oskarzyciel wniósł o karę 6 miesięcy więzienia i 1000 lirów pieniędzy, ale sąd skazał go tylko na jeden miesiąc więzienia, 500 lirów kary i poniesienie kosztów. Sala sądowa była w czasie procesu, jak sobie można wystawić, ludem zapełniona, jednak publiczność przez uszanowanie dla miejsca i sędziów zachowała się tak spokojnie, iż nie okazała najmniejszego znaku, ani pochwały, ani nieukontentowania.

Florencya, d. 22. Maja. — Toskański minister spraw zagranicznych, Don Andrea Corsini, książe Casigliano wyjechał dzisiaj z Florencyi, i udał się za wielkim księciem do Wiednia.

Neapol, dn. 20. Maja. — Majtkowie wojennego okrętu tunetańskiego, stojącego w zatoce naszéj, chcieli kilku chłopców neapolitańskich przemocą na pokład okrętu zaprowadzić. Z powodu tego zbiegł się znaczny tłum ludu, wystąpiła jazda i piechota, i zamiast rzecz załatwić, jakby się należało, zaspokoić, wojsko uderzyło na lud i szablami rąbało, przy czem wielu raniono, a majtków kilku zabito. — Reforma powiada, że do państwa neapolitańskiego Sardyńczyków nawet w dostateczne paszporty opatrzonych nie wpuszczają. Zaledwo za zaręczeniem ministra pozwalają im najdłużéj 48 godzin w kraju zabawić.

Angielska United Service Gazette donosi o powodach wysłania okrętu angielskiego »Grimmige« z zatoki pod Salaminą do Neapolu, jak następuje: »Wiadomo, że p. Temple zażądał od dworu neapolitańskiego wynagrodzenia za szkody poniesione przez poddanych angielskich w czasie zamieszek rewolucyjnych w Syrakuzie, Palermo i t. p.; na żądanie te król neapolitański z początku głuchym pozostał. Lord Palmerston przesłał potem posłowi i komendantowi floty instrukcye, aby żądaniom ich w razie potrzeby przez flotę dodać skuteczności. Gdy król zobaczył, że Parker nie pozwoli z siebie żartować, okazał się ochoczym do przyzwolenia wszystkiego; w krótce potém zawezwano flotę na Dardanelle. Zdaje się jednak, że król obietnic swoich nie dotrzymał, i wykonanie ich wciąż zwlekał. Ponieważ tymczasem pretensye kupców w portach neapolitańskich i sycylijskich w skutek strat w wypadkach w Katanii urosły, przeto osądzono za rzecz stósowną, przypomnieć mu teraz o zobowiązaniach się jego i obietnicach, jakoteż o postanowieniu gabinetu angielskiego, opiekowania się interesami poddanych angielskich. — Z tém zgadza się także doniesienie Nationala z Florencyi, który jeszcze dodaje, że król neapolitański potém zapytał posłów reszty mocarstw o radę, ale ci w skutek wypadku sporu greckiego, zdania swego objawić nie chcieli.

Dziennik ministeryalny z Florencyi podaje wiadomość nader ważną, gdyby jéj zawierzyć można: Czterdzieści okrętów rosyjskich ma gwałtem przebyć Durdanelle, a flota francuzka zgromadzi się nad brzegami Syryi. Neapolitańska flota połączy się z austryacką na Adryatyku. Tym sposobem zebranoby imponującą siłę morską na morzu śródziemnem przeciw Anglii.

A u s t r y a.

Wiedeń, dn. 29. Maja. — Przybycie cesarskiego komisarza cywilnego w Węgrzech, barona Gehringer, dało powód do rozlicznych pogłosek, które są teraz głównym przedmiotem zajęcia. Powszechnie mniemają, że ministeryum powoławszy ludzi zaufania z Węgier, przystąpi bezzwłocznie do obrad nad stanowczą kraju tego organizacyą. Kierunek spraw węgierskich, który ma w ręku barona Gehringer pozostać, będzie odtąd z Wiednia wychodził.

Czytamy w téj mierze następujący ustęp w korespondencyi ministeryalnéj: »Niektóre dzienniki podały wiadomość, że c. k. cywilny komisarz w Węgrzech, baron Gheringer został odwołanym, i że pp. Szecheny i Szecsen przeznaczeni są do zajęcia wysokich dostojeństw w administracyi tego kraju. Jesteśmy w możności zaprzeczenia stanowczo tym pogłoskom. Rząd jak nie myśli o zmianie swojego systematu, tak też i nie myśli o takiéj zmianie osób. Jeżli się niektórym dziennikom podoba sumienne trzymanie się zasad konstytucyi uważać za zmianę kierunku rządowéj polityki, to nie chcemy ich w tym sposobie widzenia zakłócać. Jeżli wszakże łączą z nim nadzieję, że rząd w jakimkolwiek względzie, dotykającym zasady jedności państwa, najmniejszą uczyni koncesyą, — to musimy przeciw takiemu złudzeniu stanowczo wystąpić.«

Przybyły do Tryestu onegdaj parostatek Germania, przywiózł wiadomości ze Stambułu i Grecyi do 22. b. m. dochodzące. Podczas, gdy handel wschodni widocznie się podnosi, jak o tém zwłaszcza donoszą ze Stambułu i Smyrny, zdaje się, że Grecya po ostatniéj katastrofie nie może przyjść do siebie. Listy z Syryi i Patras świadczą, że ruch handlowy w ciągłéj jeszcze stagnacyi. — Z politycznych wiadomości z Turcyi najważniejsze są te, które Bośnii dotyczą. Omer basza wysłany tamże zostaje w charakterze cesarskiego pełnomocnika i spodziewają się śpiesznego sprawy téj załatwienia.

Wczoraj odbyła się wielka rada gabinetowa pod przewodnictwem cesarza. Sprawy węgierskie zdaje się są teraz na dziennym porządku.

W Węgrzech wydano świeżo rozkaz dzienny do wojska, oznajmujący, w odniesieniu się do proklamacyi z dnia 1. Lipca r. z., że za złożone banknoty Koszutha w żadnym razie wynagrodzenie miejsca mieć nie będzie.

Pragski zamek Hradszyn, zamieniony będzie na cytadelę. Prace fortyfikacyjne już się rozpoczęły.

Wczorajsza korespondencya austryacka zawiera artykuł, w którym przewidując bliską, bo jeszcze w ciągu tego lata nastąpić mającą kryzys we Francyi, wskazuje na możliwą w takim razie interwencyą zbrojną mocarstw europejskich w tym kraju. Artykuł ten umieszczony w piśmie, będącém organem gabinetu, godny jest zastanowienia.

W Pradze cholera zaczyna się szerzyć w sposób zatrważający: dn. 26. przeszłego miesiąca umarło na nią 27. osób. W ciągu tygodnia od 19. do 26. b. m. zachorowało 111 osób, z tych 68 umarło, a tylko 19 wyzdrowiało.

Jugo-słowiańskie Nowiny to jest dziennik serbski donosi, że jenerał Mayerhofer wydał rozporządzenie, iż tak przy wyższych, jakoli niższych władzach językiem urzędowym ma być niemiecki, a tylko sprawy gminne mogą się odbywać w słowiańskim. Tyle więc sobie kupili Serbowie za swój hojny rozlew krwi w wojnie przeciw Węgrom.

Galicya.

Kraków, 30. Maja. — Dzisiaj jako w dzień Bożego-Ciała odbyła się ze zwykłą uroczystością processya z kościoła zamkowego. Celebrował na niéj J. E. biskup Łętowski. JW. Ettmajer prezes komissyi gubernialnéj na czele władz cywilnych postępywał za baldachimem. Batalion piechoty ks. Wellingtona dawał salwy przy odejściu od każdego ołtarza. Niepewna pogoda była jak się domyślamy, powodem, że processya nierównie wcześniéj odbyła się jak po inne lata; ztąd też i mniéj było ludzi.

Dnia 24. b. m. okropna zbrodnia popełniona została we Lwowie. Kupiec Heszeles wraz z pięcioma osobami swojéj rodziny został otruty. Morderca zadał całéj rodzinie arszeniku przy obiedzie. Sam Heszelet po kilkogodzinnych cierpieniach umarł, inni, mianowicie jego synowica i wnuk ciężką złożeni chorobą, wszakże jest nadzieja, że odzyszczą zdrowie. Wątpią jednak o wyzdrowieniu sługi, który także zatrutą potrawę pożywał. Łatwo sobie wyobrazić, jakie wrażenie sprawił we Lwowie ten wypadek, przywołujący na pamięć dopełnione przed dwoma laty otrucie rabina Kohn.

List Pana Aleksandra hrabiego Hołyńskiego od lat kilku podróżujący po Ameryce. (Dalszy ciąg). Wiarołomni doradzcy pchali go na téj drodze zemsty, podmawiając do wytępienia całéj rasy białéj, która stanowi 15tą część całéj ludności Haity. Wśród tego strasznego zamieszania kunsul francuzki zarobił sobie na poczciwe wspomnienie w historyi. Ze wszystkich stron kule krzyżowały się po ulicach Port-au-Prince, mimo to poszedł śmiało do naczelnika rządu i wymógł na nim amnestyą, z pod któréj tylko 12 osób było wyjętych. P. Reyboud dokonawszy tego czynu, rzekł do Soulouque. »Prezydencie, ze wszystkich osób tutaj obecnych ja sam tylko jestem od ciebie niezawisły, moja opinia powinna ci się wydawać bezinteresowania. Panowie ci umieją tobie pochlebiać i rozbudzać nienawiść, nie trosząc się bynajmniéj oto co o tobie powiedzą poza tą wyspą.« Te słowa sprawiły pożądany skutek. Mściwy miecz zwycięzcy zawisnął, na odgłos apelacyi do narodów cywilizowanych. Gdybyż to rządy europejskie były tak drażliwe jak cesarz Soulouque. Prezydował więc od dwóch lat, kiedy na podziw dziennikom europejskim ogłoszony został cesarzem. Powiadają, że nie starał się o tę godność, zresztą słowo to: cesarz nie ma nic w sobie Napoleońskiego na Haity, wyobraża ono władzę nieco więcéj szanowaną niżli prezydenta, w oczach mieszkańców przedstawia rzetelną zasługę.

W kilku słowach opiszę, jakim sposobem stała się ta przemiana rządu. Pewna liczba obywateli, wojskowych i cywilnych, na dniu 20 sierpnia 1849 r. podała petycyą do izby reprezentantów, domagając się, aby godność cesarską przyznać J. E. prezydentowi Soulouque. Jen. Lubin komendant załogi w Port-au-prince, jak niemniéj znakomitsi oficerowie w stolicy objawili tożsamo życzenie; dnia 25 Izba wziąwszy pod rozwagę petycyą, zatwierdziła ją i przesłała senatorowi, który tego samego dnia zgodził się na nią. Nie podniósł się ani jeden głos w obronie rzeczypospolitéj. Nazajutrz Izba i senat zebrawszy się in gremio, przyniosły Soulouqe nominacyą razem z koroną i krzyżem, mówiąc do niego tonem najuniżeńszym. Zastosowano natychmiast konstytucyą, zaręczono prawa obywateli, ograniczono samowolność, ale na nieszczęście tu jak i gdzieindziéj praktyka zaprzecza nieustannie teoryi.

Przejęty godnością swoją cesarską Faustyn I. natychmiast począł tworzyć ordery i tytuły szlacheckie; które bardzo chętnie przyjmowano, ciesząc się jeszcze więcéj baronostwem lub hrabiostwem, niżli Faustyn samą koroną. W téj chwili są dwa ordery w cesarstwie; wojskowy ś. Faustyna i cywilny Legii honorowéj. Cesarz obu jest wielkim mistrzem, ale już porozdawał wielkie krzyże, komandorstwa i zwykłe ordery. Mieszkańców udarował tytułami książąt, hrbaiów, baronów, kawalerów. Książąt pobrał z jenerałów dywizyi i wicie admirałów; hrabiów z pomiędzy jenerałów brygady i kontr-admirałów, baronów z pomiędzy podpułkowników i kapitanów fregaty. Porównał stopnie wojskowe i cywilne; i tak senatorowie reprezentanci, sędziowie i wyżsi urzędnicy celni itd. są wszyscy baronami. Dla kobiet jest tylko jeden tytuł: margrabiny.

W pierwszym rozkazie utworzył zaraz 61 książąt, którym dał tytuł ich wysokości, albo też jaśnie oświeconych. Z tego powodu dzienniki europejskie żartowały sobie nieco nieznając dawnéj jeografii kraju: prawda że jenerał Gefrard jest księciem de la Table, jenerał Linding księciem de la Marmelade, jenerał Segretier księciem de Trou-bonbon, jenerał Alerte księciem de Limonade i t. d. ale te wszystkie nazwiska jak la Table, Marmelade i t. d. znajdują się w dawnéj jeografii kraju.

W drugiem rozporządzeniu utworzył 91 hrabiów, są to wszystko excelencye. Książęta mają wielkie krzyże ś. Faustyna i legii honorowéj, a hrabiowie są wszyscy komandorami obu tych orderów.

Niezmordowany w dystrybucyi łask i splendorów potworzył niesłychane mnóstwo baranów i kawalerów. Ludwig XIV pośród swojéj świetności, nigdy pewno nie wymyślił tyle urzędów honorowych.

Na dworze jego widzimy wielkiego Jałmużnika, wielkiego marschałka pałacu, marszałka budowli, szlachtę koronną, gubernantorów pałacowych i zamkowych, paziów, ministrów ceremonii, bibliotekarzy, heroldów, intendenta tajnych zabaw i t. d. Cesarzowa Adelina ma także własny dwór, wielkiego jałmużnika, damy honorowe, 56 dam pałacowych, 22 dam i panien kaplicowych, a wszystko księżniczki, hrabiny baronowe, lub margrabiny. Oprócz tego są tam szambelani, koniuszowie, paziowie i t. d. Księżniczka córka Olivia ma również świtę bardzo wspaniałą, jéj guwernantką jest baronowa de Bonheur.

Z szczególniejszą starannością ubiór tych wszystkich panów opisany jest po szczególe. Książęta mają nosić tunikę białą, toż samo hrabiowie; baronowie frak czorwony, kawalerowie frak niebieski; wyróżniają się oprócz tego liczbą piórek na kapeluszu: książęta mają ich 7 albo 9, hrabiowie 5, baronowie 3, a zwyczajni kawalerowie 2. Osobny przepis urządza ceremonią dworu. Męszczyzni obowiązani są pokazywać się tylko w uniformie, kobiety z gołą głową. Szlachta nosić będzie (słowa są rozkazu) zawsze przy sobie szpady, jako najpiękniejszą swą ozdobę. Książęta i księżniczki, mają prawo siedzieć na fotelach, wszystko co od nich niższe może tylko siedzieć na krzesłach. Soulouque zajęty jest nieustannie ukształceniem swego cesarstwa na wzór dawnych monarchii europejskich; z natury żołnierz lubi wojnę, ale jakież wojsko może wystawić wyspa mająca tylko 150 tysięcy ludności. Zwykły dochód Haiti wynosi 6 milionów fr. stosownie do tego posady bardzo nisko płatne. Cesarz bierze 80.000 fr, cesarzowa 30,000 fr., trzech ministrów po 3000 fr. — Duchowieństwo bardzo mało kosztuje.

(Ciąg dalszy nast.)

OBWIESZCZENIE.

Celem utrzymania potrzebnéj kontroli i uniknienia wielu dotychczas zaszłych niedogodności we względzie dozorowania podczas transakcyi Sgo Jana tu przybywających osób służebnych stanowi się niniejszém, że każdy za Poznania przybyły szukający służby, tak męźczyzni jak kobiety, w kartę legitymacyjną władzy swéj miejscowéj opatrzony być winien, którą natychmiast po przybyciu w biórze Dyrekcyi policyi wydziele paszportowem okazać ma, a natomiast mu udzieloną kartę pobytu w czasie zostawania tutaj ciągle przy sobie mieć musi. — Kto więc bez legitymacyi tu przybędzie, lub karty pobytu, którą bezpłatnie otrzyma, nie zażąda, lub nareście kto takową ciągle przy sobie mieć nie będzie, spodziewać się może, że do bióra Dyrekcyi sprowadzonym i w celu ustalenia legitimacyi jego przyaresztowanym lub kartą drózną przymusowo ztąd wydalonym zostanie.

Poznań, dnia 1. Czerwca 1850.

Król. Dyrektoryum Policyi.

OBWIESZCZENIE.

Podaje się niniejszém do publicznéj wiadomości, że kupcowi K. Meyer w miejscu pozwolenie do przyjęcia generalnéj agentury towarzystwa zabezpieczenia szkód od gradobicia w Weymar, w departamencie Poznańskim i części okręgu Bydgoskiego i Lignickiego udzieloném zostało.

Poznań, dnia 31. Maja 1850.

Król. Dyrektoryum Policyi.

SPRZEDAZ KONIECZNA.

Król. Sąd powiatowy w Poznaniu; Pierwszego wydziału. — Spraw cywilnych.

Poznań, dnia 2. Lutego 1850.

Nieruchomość Nepomucenie z Szenków, Kolski należąca, tutaj w Poznaniu w rynku pod liczbą 72. położona, oszacowana na 12,603 Tal. 2 sgr. 11 fen. wedle taxy, mogącéj być przejrzanéj wraz z wykazem hypotecznym i warunkami w Registraturze, ma być

dnia 12. Września 1850.

przed południem o godzinie 11. w miejscu zwykłém posiedzeń sądowych sprzedana.

Niewiadomi z pobytu wierzyciele:
małoletni Fichner, którzy bliżéj nie są oznaczonemi, i
niewiadomi sukcessorowie Obalewiczów,
zapozywają się niniejszém publicznie.

Sołectwo w Kozłówku, ¼ mili od Trzemeszna, składające się z 265 mórg roli *incl.* 28 mórg łąk, jest z wolnéj ręki tanio do nabycia. O bliższych warunkach dowiedzieć się można w Kozłówku i u Pana Jokisch dziedzica wsi Czerlejna, lub też u Pana Baudach, Rendanta kassy serwisowéj w Poznaniu.

Aukcya pozostałości.

W terminie w wtorek dnia 18. Czerwca r. b. i dni następujących od godziny 9téj zrana podpisany sprzedawać będzie publicznie i za gotówkę wprobostwie w Głuszynie pozostałość po zmarłym Xiędzu Eggert, składającą się z koni, bydła rogatego, świń, owiec, powozów i innych wozów, sprzętów gospodarskich, garderoby, mebli, pościeli, bielizny, nieco śrebra, sprzętów domowych i kuchennych, i rozmaitych innych przedmiotów.

Anschütz
Kapitan zasłużbowy i Król. Kommissarz aukcyjny.

Aukcya win i cygarów.

We wtorek dn. 11. Czerwca i dni następujących przed południem od godziny 10 a z południa od godziny 4 w kramie przy Wrocławskiéj ulicy pod Nrem 2. spzedawać będę na rachunek zamiejscowego domu przez publiczną licytacyą za gotówkę 50,000 Hamburskich i Bremeńskich cygarów, 600 butelek czerwonego, i 500 butelek Reńskiego wina i 200 butelek Lünel, 200 butelek francuzkiego wina, 150 butelek dobrego szampana, 200 butelek węgierskiego wina i 300 butelek rumu.

Anschütz.

Na Grobli pod liczbą 31. jest do wynajęcia piérwsze piętro w całości, lub częściowo, również i ogród, stajnie i wozownia. — Bliżéj oznaczy właściciel Szymon Samter.

Stan Termometru i Barometru, oraz kierunek wiatru w Poznaniu.

Dzień.	Stan termometru najniższy	Stan termometru najwyż.	Stan barometru.	Wiatr.
26. Maja	+ 11,2°	+19,5°	27″ 9, 8‴	Póln. z.
27. „	+ 12,0°	+19,0°	27″ 11, 2‴	Południ. z.
28. „	+ 10,0°	+21,7°	27″ 10, 8‴	Zachodni.
29. „	+ 11,8°	+16,0°	28″ 1, 0‴	Póln. z.
30. „	+ 7,0°	+16,3°	27″ 11, 0‴	Póln. z.
31. „	+ 10,0°	+18,3°	27″ 11, 4‴	Północny.
1. Czerw.	+ 11,0°	+20,0°	28″ 1, 0‴	Południ. w.